

Azadlığın mübarək Zəngilanı.

VƏTƏN! Nədir Vətən? Niyə sevməliyə Vətəni? Beş hərfdən ibarət olan bu kəlmə böyük mənə kəsb edir. Vətən mən, sən, o və ən nəhayət, bizik. Kimliyindən, tutduğu mövqeyindən, həyatın bizlərə bəxş etdiklərindən asılı olmadan sevməliyə Vətəni. O Vətən ki, hər qarışı doğma, əzizdir bizlərə. Bir ovuc torpaq olsa belə, bir qarış yer olsa belə, bütövlükdə Vətəndir.

Vətən doğulub böyüdüyümüz, üzərində yaşadığımız doğma məskəndir, el-obadır, yurddur. Daha sonralar isə "Ana" və "Vətən", bu qoşa kəlmələr yaddaşımıza, hafizəmizə əbədi həkk olundu. Dərk etdik ki, Anasız Vətən, Vətənsiz də Ana olmaz. İkisini eyni dərəcədə sevməli, qorumalı, sahib çıxmalyıq.

Mənim də Ana Vətənim, yurdum, elim-obam vardı...

Sonralar həsrətimiz, nisgilibiz, qəlbimizdə gəzdirdiyimiz ağrı olan Zəngilan! Əlçatmaz zirvəmiz, başıqarlı uca dağımız idi. Sərv boylu çinarların arasından boylanan yaz günəşi tək qəlbimizi isidir, bütün vücudumuza hakim kəsilirdi o doğma torpaq. Yağışdan sonra torpağından aldığımız qoxu bizi qayğısız uşaqlığımızdan ayrılmağa səsləyirdi... Yaşadığımız o gözəl hisslər, müqəddəs torpağa olan sevgi bizi doğulduğumuz yerlərə qırılmaz tellərlə bağlayırdı...

Sanki hansısa qüvvə "bu torpaqdan ayrılmaq olmaz, bu el-oba, bu yurd sənin özünsən" söyləyirdi.

Burada deyiblər, sən saydığını say, gör fəlek nə sayır... Bəli, fəlek arzuları Zəngilanda boy atan o uşaqla, o uşaqlarla çox pis oyun oynadı...

Bəlkə də çoxlarınıza maraqlı gələcək ki, niyə yazımda bir uşaqdan bəhs edirəm? Çünki yaddaşımıza Zəngilanda qoyub gəldiyim uşağın siması həkk olunub. Xatirəmdə hələ də arzuları, xəyalları, istəkləri bitib-tükənməyən, "Bir gün olsun belə doğulduğum torpaqdan ayrı qalmaram", - söyləyən 16 yaşlı oğlan qalıb...

28 avqust 1993-cü il. Məhz, sonuncu dəfə bu tarixdə çıxmışam Zəngilandan. Bakıda oxuyurdum. Dərslərin başlamasına 4 gün qalırdı deyə, tez çıxmalı olmuşam rayondan. Zəngilan işğal olunmamışdan düz 2 ay öncə.

16 yaşım tamam olmamışdı hələ. Bəlkə elə buna görə də bu gün Zəngilana o 16 yaş tamamlanmış bir kənd uşağının gözü ilə baxır, orada yaşadığımız qayğısız günlərimizi düşünürəm. Mənim kimi yüzlərlə uşağın yaşaya bilmədiyi yeniyetmə və gənclik illəri əcaba, necə keçərdi rayonda? Dayanmadan bu sualı verirəm özümə. Bilmirəm, bəlkə də xoşbəxt bir həyat sürərdim, bəlkə də əksi...

16 yaşlı o oğlanı Zəngilanda qoyub gəldim. Hansı ki, böyük həvəslə arzularının arxasınca gələn, bunun müqabilində Zəngilana həsrət qalan, doğma torpağından ayrı düşən, sağollaşmağa, halallıq istəməyə, əlvida söyləməyə macal tapmayan bir uşağın taleyini yaşamağı oldum...

Ömür kitabında yeni səhifə açmaq üçün Bakıya üz tutan 16 yaşlı oğlan yaman tez böyüdü... 1993-cü ilin 29-30 oktyabr tarixləri tək o oğlanın həyatını dəyişmədi. Bu gün Zəngilan həsrəti ilə alışıb-yanan, amansız, fani dünyadan elə o həsrətlə də vaxtsiz köç edən neçə-neçə insanın həyatını dəyişdi. Uşaq kimi gəldi, böyüyüb gənc oldu, gənc kimi gələn yaşa doldu, cavan kimi gələn isə vaxtsiz olaraq daha da yaşlaşdı.

Vətən həsrəti, Zəngilan nisgili xəncər olub ürəklərə sancıldı. Sağalmayan yara olub illərlə qaysaldı. Sağalmayan yara olub illərlə qaysaldı. Hər dəfə Zəngilandan sözsüz düşəndə o yara yenidən qanadı. Zəngilan adlı yaranın bir gün qanacağına ümid hissi ilə yaşayan insanların həsrəti nə az, nə çox düz 27 il çəkdi. Bu müddətdə çox mətləbləri daha yaxşı mülkiyə...

Anladım ki, 27 illik bu yara Vətən Vətənsiz yaşamaqdır...

Anladım ki, 27 il doğulub boya-başa çatdığın torpağın hər il işğal günü qeyd etməkdir...

Anladım ki, 27 il Zəngilan deyən zaman gözləri dolmaq, boğazı qəzəbləndirməkdir...

Anladım ki, 27 il əslən zəngilanlı olub, başqa ünvanda dünyaya göz açdığın üçün o yerləri görməməkdir, təməllərini qazımamaqdır...

Anladım ki, 27 il Zəngilanlı gürümlənən yada salıb yalnız xatirələrə dalmamaqdır...

Anladım ki, 27 ildə çəkilən Vətən həsrəti doğulduğun və böyüdüğün yadından məcburən uzaq yaşamağın yadına düşən əzab və sıxıntıdır...

Anladım ki, 27 il məcburi köçkün statusunu istəmədən, məcbur olaraq yaşamaqdır...

Anladım ki, 27 il ümidlə gözləndiyi sonunda uşaq ikən qoyub gəldiyi doğma torpağa qayıtmaq istəyidir...

Bəli, deyirlər ümid sonda ölür... yaşlı o oğlanın da ümidi heç zaman qalmamışdı, həmişə, hər an qəlbində boyu durmuşdu, yenidən cüncərdi... Bir gün doğma Zəngilana qayıtmaq istəyi bir an olsun belə onu rahat buraxmadı...

Bütün zəngilanlılar kimi, doğma elindən ayrı düşən o uşaq da dövlət nə, onun rəhbərinə, ordusuna inandırılmaz güvəndi... Bildi ki, gün gələcək şükür xürrəm ayrıldığı o cənnət-məkana niden qayıdacaq...

İndi hamı kimi, o da 2020-ci ilin oktyabr gününü yaddaşına əbədi həkk edib. Çünki oktyabrın 20-si illərdir o düşüncüyü doğma Zəngilanın mərkəzində düşmənin caynağından, tapdağından azad edildiyi gündür. İllərdir özünü Zəngilansız hesab edən 16 yaşlı oğlan sanki yenidən dünyaya göz açıb. Hətə də bu dəfə əvvəlki tək Zəngilanlı kimi doğulub.

Bu gün özümü - uşaqlıq arzularımın arxasınca gələn 16 yaşlı oğlanı yenidən tapmışamsa, Zəngilansız günlərimi unudub, yenidən zəngilanlı olmuşamsa, buna görə bir ömür boyu bu ömürümə minnətdar olduğumuz insanlara minnət var...

Ömrümün yetdiyi qədər mənim həsrət başqaları Zəngilanlı olsun deyə, nəmlərlə insanın yurd həsrətinə son qoyulmuş deyə, övladlarımız, analarımız, bacılarımız daha gözüyə yaşlı qalmasın deyə, şirin canından, qanından keçən hidlərimizə borcluyuq.

Vətənin dar günündə döyüşən, yüş meydanında şəhidini tək qoyub yatan, yarasını bağlayıb qan qardaşının, can yoldaşlarının qisasını alan məkəndən çəkinməyən, ölməsəm də, zi olsam belə, tək Vətənim bütöv olub deyən, bu yolda sağlamlığını itirən zillərimizə borcluyuq.

Ən nəhayət, illərdir doğma Zəngilana qayıtmaq ümidini yaşadan, xalqımıza, zəngilanlılara o ümidi vəd edən sonda Qələbə sevincini bəxş edən Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə borcluyuq!

Baş Sərkərdəmizin "dəmir yurdu"u altında tarixi Qələbə, böyük fəxr əldə edən şanlı ordumuza minnətdarıq. Qalib ölkənin vətəndaşı olmağımıza minnətdarıq. 27 illik həsrətdən, nisgildən sonra yenidən zəngilanlı olduğumuz üçün minnətdarıq.

Bir vaxtlar arzularının, xəyallarının arxasınca gələn o 16 yaşlı oğlanından minnətdaram... Çünki o oğlan Zəngilandan hansı yaşda çıxmışdı bu gün də o torpağa həmin yaşda qayıdacaq... Bu gün o oğlan Zəngilana aparılan abadlıq-quruculuq işlərini rurla, fəxrlə izləyərək o doğma torpağına Böyük qayıdışı arzularındakı tək xəyaldan edib. Zəngilanlılar, 16 yaşlı o oğlanın elinə, obasına, doğma yurduna, Zəngilanına qayıdacağı gün isə elə də üzünə da deyil...

Azadlığın mübarək, Zəngilan! Böyük qayıdışın mübarək, Zəngilan!

Dönməz ABBAS